

Dr. Schack Béla: Svájc kereskedelmi oktatásügye. Budapest, 1915. Lampel R., n 8°, 36 l., 1 K 60 f.

Schack Béla, a keresk. oktatásügy történetének és metodikájának előadója a keresk. iskolai tanárképző-intézetben, Kereskedelmi Oktatásügyi Monografiák c. tanulmányorozatot indított meg ezzel a füzettel. A magyar és jórészt a külföldi keresk. iskolákat és szervezeteket közvetlen tapasztalásból alaposan ismeri s a bő anyagból azt választja ki és adja elő tömören, ami a magyar szakembert leginkább érdekli. A bevezetésben felsorolja a kérdés irodalmát s azután a legújabb forrásművek alapján rajzolja meg a svájci keresk. oktatásügy fejlődését és mai képét. — Aki Svájcban keresk. pályára akar lépni, annak a kiképzésére ott a következő módok kínálkoznak: 1. az inaszkodás, 2. inasok és alkalmazottak részére létesített keresk. kurzusok látogatása a keresk. gyakorlat folytatásával egyidejűleg, 3. felsőbb keresk. iskolák látogatása a gyakorlati életbe való belépés előtt, 4. keresk. főiskolák látogatása. A felsőbb keresk. iskolákkal több helyütt kapcsolatosak közszolgálatra előkészítő iskolák, ú. n. *Verwaltungsschule*-k: közlekedési és közigazgatási tisztviselők előkészítő iskolái. Az író ismerteti minden egyes iskolafaj tananyagát, a tanítás tervét az óraszámokkal, az intézetek és tanulók számát; szól az iskolák fenntartási költségeiről, a tandíjakról, a tanárok fizetéséről és képzéséről, a vizsgálatokról, a nők kereskedelmi oktatásáról s közben sok érdekes statisztikai adatot közöl. Már ismertetései közben is helyenként rámutat a hazai és svájci viszonyok közti különbségekre, az utolsó fejezet pedig összefoglaló áttekintést ad Svájc keresk. oktatásügyéről a miénkhez viszonyítva. Az egybevetésben feltűnik, hogy ott teljesen hiányzik a nálunk megszokott egyöntetűség a hasonló intézetek szervezetében, rendtartásában, tanítástervében és képesítő erejében. Svájcban ahány intézet, majdnem annyiféle. Ezt a sokféleséget azonban nem érzik előnynek és újabban mindjobban törekszenek egyöntetűsége. Az állam maga nem tart fenn keresk. iskolát, de segítséget ad erre a kantonoknak és községeknek. A segélyben nem részesülő intézet magánintézet. A fenntartók ragaszkodnak a kis (huszas-huszonötös) osztályokhoz. Van egy önálló keresk. főiskola St. Gallenben s 6 egyetemmel kapcsolatos keresk. főiskola. *H. J.*

Erich Wulffen: Kriminalpädagogie. Ein Erziehungsbuch. Ordentliche Veröffentlichung d. Literatur-Gesellschaft «Neue Bahnen». Leipzig, 1915. R. Voigtländer. 8°, IV+99 l., 2 M.

Már nem szokatlan, hogy orvosok és kriminalisták pedagógussá lesznek. Útjuk a rendellenes gyermekek lélektanán visz keresztül s